

Fellesanlegget Hovsmarka
c/o Hønefoss skiskytterklubb
postboks 140
3502 Hønefoss

17.02.2014

Ringerike kommune
Postboks 123
Sentrum

3502 HØNEFOSS

OMRÅDEPLAN FOLLUM - TREKLYNGEN – HØRINGSUTTALELSE 12/4762

Det vises til brev til Kommunen av den 13.1.d.å vedrørende manglende spillemidler for Hønefoss Skiskytteranlegg. Vi har ikke fått noen reaksjon fra Kommunen på brevet, og vi har heller ikke fått nor møte med Kommunen slik vi ba om. Brevet er også å betrakte som en høringsuttalelse fra Hønefoss Skiskytterklubb til Områdeplan Follum – Treklyngen. Hovsmarka Fellesanlegg er kjent med dette initiativet til dialog i planprosessen fra Skiskytterklubbens. Hovsmarka Fellesanlegg følger herved opp med en felles høringsuttalelse til Reguleringsplanforslaget.

MANGELFULL PLANPROSESS

I henhold til Plan- og bygningsloven skal planlegger besørge at berørte parter tas med på råd underveis i selve planleggingsprosessen. Det er ikke tilstrekkelig å informere i forkant og etterkant. I en områdeplan er det Kommunen som er planlegger. Vi har ikke hatt noen dialog med Kommunen eller den reelle planlegger Viken skog annet enn før planprosessen startet opp og etter at Viken skog hadde innlevert planforslaget. Dette må betraktes som orientering, ikke dialog.

Det kan ikke være særlig tvil om at Hovsmarka Fellesanlegg er berørt part i arbeidet med Områdeplan for Hovsmarka. Det høyst spesielle med denne planen er at det planlegges industri i et område som de siste 30 årene er anvendt felles idrettsanlegg, som fortsatt anvendes til dette, og som har 19 års brukstid igjen i forhold til Kommunal avtale vedrørende bevilgede spillemidler. Slikt skal i utgangspunktet ikke skje i det hele tatt. Når Plan- og bygningslovens forutsetninger om medvirkning i en slik sak ikke blir fulgt opp setter det hele planarbeidet i et spesielt grelt lys.

FOR LITEN OMRÅDEPLAN

På flere områder er foreliggende planforslag facinerende lesning. Planens største og vel sterkeste avsnitt må sies å være kapittel 7.3 om Næringsliv. Vi har egentlig ikke mange merknader til dette avsnittet i planen, men likevel en svært *betydelig* en. Det beskrives at utviklingen av næringslivet i form av denne planen skal skape en mer attraktiv region. Men planen tar for seg en *nedbygging av regionens mest tilrettelagte og velutviklede bynære idretts- og friluftsområde. Er dette å gjøre regionen mer attraktiv?*

Avsnittet om Næringsliv står i skarp kontrast til de etterfølgende avsnittene 7.4, 7.5 og 7.6 som omhandler «våre» områder, om naturmangfold, idrett, friluftsliv, barn og unge. Dette er unnagjort med noen få linjer på under to sider, og er knapt nok kapitler, men avsnitt. Dette illustrerer planens hovedsvakhet. Vektleggingen blir alt for skjev, og den bærer for tydelig preg av å ikke å være utført av en samfunnsutvikler, men av en forretningsutvikler.

Vi vil vise til Fylkesmannens merknad til planprogrammet. Det ble der *presisert* at planarbeidet med næringsutvikling i Hovsmarka ble ansett å være i *sterk konflikt med idrett- og friluftslivsinteresser*, og det ble etterspurt en fyldig planbeskrivelse og konsekvensutredning på dette området. Vi hadde derfor forventet en annen dimensjon på planbeskrivelsen her. Dette søkes noe kompensert med å lage en mulighetsstudie for Hovsmarka som beskriver kompenserende tiltak. Men for Hovsmarka Fellesanlegg er denne mulighetsstudien mildt sagt svært lite oppløftende lesning, og innfrir på ingen måte våre mål og ambisjoner.

Områdeplanens målsettinger er beskrevet i planbeskrivelsens kapittel 6.1. Målsettingen skal være å åpne opp en utvidelse av industriområdet på Follum i *minst mulig konflikt med øvrige interesser og omkringliggende arealer*. Hvorfor planlegger man da en utvidelse i regionens mest tilrettelagte kombinerte idretts- og friluftsområde som ligger nesten inne i Hønefoss by? Denne kombinasjonen av tilrettelegging og beliggenhet er nemlig ingen tilfeldighet, den har tvert imot en klar sammenheng.

Allerede i planbeskrivelsens kapittel 6.2 framgår det at det *ikke* er drøftet alternativ lokalisering av *industri*! Er dette riktig bruk av virkemiddelet områdeplan? I en slik planprosess ligger *nettopp* forventningene om å se på *ulike* lokaliseringmuligheter av en ønsket utvikling *for industri*.

Forretningsutvikleren snur i stedet elegant problemstillingen på hodet. Ulike bynære friluftsområders verdi overlates til kartlegging og verdivurdering til Ringerike kommune. Det skal med dette overlates til andre parter å tilpasse eksisterende idretts- og friluftsområder til Viken skogs bokstavelig talt ensrettede planlagte industriutvikling.

Hovsmarka fellesanlegg støtter Ringerike O-lag og IL Fossekallen sin merknad til planprogrammet om alternativ nylokalisering av industri på f.eks. Kilemoen må utredes. Vi har ikke sett *ett* ord om det. Denne områdeplanen må *utvides* til også å omfatte Kilemoen slik at et større område rundt Follum kan sees i sammenheng for en industriklyngeutvikling rundt Follum, og derved *reelt* oppfylle en områdeplanleggings målsettinger.

ANLEGGsverdi

Hvilken verdi har Hovsmarka fellesanlegg? Det er gjerne litt lettere å forholde seg til. Det er en klassiker at *nærfriluftsområder* blir borte uten de store forhåndsvurderingene. Arbeidsplasser er gull, og verdien av forsvunne nærfriluftsområder blir først oppdaget i etterkant. Men et *idrettsanlegg* kan lettere verdsettes.

Et nytt skiskytteranlegg i form av standplass, asfalterte rulleskiløyper og snøkanonanlegg ble nylig bygget på Toten. Det ble bygget til den nette sum av *25 millioner kroner*! Trekker man fra utgiftene til kunstsneanlegg, som vi ikke har i Hovsmarka, kommer utgiftene på i underkant av 20 millioner. Hvem har disse pengene? Ringerike Kommune? Viken skog med sin foreløpige minimale industrivirksomhet? I verdiene angitt ovenfor er det verdsatt formidable dugnadsinnsatser som ikke uten videre kan hostes opp. Et anlegg av Hovsmarkas dimensjon er et typisk fellesanlegg, med flere bruks- og dugnadsparter. *Det er ikke gitt at alle disse partene blir med på en flytting*. En forflytning av et anlegg med så stor verdi krever etter all sannsynlighet nye samarbeidskonstellasjoner. Det var utsikter til dette ved en eventuell flytting til Ringkollen. Men nye samarbeidskonstellasjoner for et nytt felles idretts- og friluftanlegg tilsvarende Hovsmarka andre steder i regionen er ikke uten videre gitt.

Det hersker foreløpig alt for liten bevissthet omkring hvilke reelle verdier Hovsmarka Fellesanlegg har i dag. Det er vakre formuleringer om flytting av anlegg og opparbeiding tilsvarende dagens standard. Men dette er faktisk ikke mulig.

Hovsmarka fellesanlegg er nærmere 30 år gammelt. Men det er under stadig fornyelse, og i flittig bruk både lokalt og regionalt. Ved en eventuell flytting vil man sannsynligvis gå glipp av den *lokale nærbruksverdien*. Sin alder til tross, **Hønefoss og Ringeriksregionen innehar fortsatt Buskeruds lengste asfalterte rulleskiløype**. Det er da heller ikke så mange år siden det ble avviklet Norgesmesterskap i rulleskiskyting i Hovsmarka.

For Hønefoss Bueskytterklubb er situasjonen enda mer spesiell. Bueskyting drives ikke bare på standplass, men også i felt. Men Hønefoss Bueskytterklubb er en blant bare to bueskytterklubber som kan anvende en asfaltert løype på stevner og i konkurranser.

Hønefoss Bueskytterklubb er en av landets eldste i sitt slag. Den har 35 medlemmer, og er med det en betydelig bueskytterklubb i norsk sammenheng. Klubben vokser stadig, innehar deltakere som er Norgesmestere og OL-deltakere. Vi har herved med et kompetansemiljø på området å gjøre.

Vi snakker med andre ord om sjeldne varer. Og det gir faktisk grunn til litt ettertanke. Hvorfor finner vi her sjeldne varer, som det at på til er lite bevissthet om? Grunnlaget for det siste kan vi ta en annen gang. Men det er faktisk vanskeligere å finne steder for anleggelse av asfalterte løyper i høyden, hvor forekomsten av myrer er mye større enn i lavlandet. Følgelig blir prisen, og dermed muligheten for bygging fort uoverkommelig. Nyere skiskytteranlegg blir ofte lokalisert i høyden, hvor utbyggingspresset er mindre og snømengdene større.

Et annet moment er moderne forskrifter for skiskytteranlegg. Dagens skiskytteranlegg er fullt forsvarlig. Men hverken standplass eller løypebane overholder dagens krav til

forskriftsmessig standard. Dagens standplass er for eksempel for liten til dagens antall blinker, og flere av profilene til dagens løypetraseer er for bratte.

Ved en flytting av anlegget vil dagens forskrifter for skiskytteranlegg slå inn med full tyngde. Det er grunnen til at nye sammenliknbare skiskytteranlegg blir mye mer kostbare. Det er altså ikke mulig å bygge et nytt anlegg av tilsvarende standard. Dette vil ikke tilfredstille dagens forskrifter fra Skiskytterforbundet og oppnå godkjenning. Det er med andre ord mye billigere å ruste opp dagens anlegg i Hovsmarka enn å bygge et nytt. *Det er derfor en opprusting og fornyelse av dagens anlegg er en realistisk oppgave både kostnads- og dugnadsmessig for eierne av Hovsmarka Fellesanlegget og for Ringerikssamfunnet.*

Foruten ski- og bueskyttere har vi ikke minst en gledelig utvikling i idrettsanlegget Fossekallen, som vi håper å kunne ønske velkommen som framtidige eiere i anlegget, med potensial til like stor aktivitet som skiskytterne. Dette er spesielt gledelig, da rekrutteringen innen skisporten i Ringeriksregionen i de senere år stort sett har foregått i bygdene og tettstedene utenom byen. Helseportlagets aktivitet i anlegget har mere kommet og gått. Men både interessen og potensialet er der. Skiskyting er faktisk også en handicapidrett. Og som nevnt tidligere i dette avsnittet, lengere asfaltert turløype for rullestolbrukere finnes ikke i Buskerud.

IDRETT OG INDUSTRI I NORDRE HØNEFOSS

Planbeskrivelsen for reguleringsplanen *prøver faktisk å skissere en mulig positiv sambruk mellom idrett- friluftsliv og industri.* Konklusjonen er imidlertid at den mest arealkrevende idrettsvirksomheten i Hovsmarka må vurderes flyttet. Men svakheten ved det er nettopp at miljøet fragmenteres i mindre enheter. Kapasiteten til å bygge, vedlikeholde og ikke minst drifte opptil flere anlegg blir mindre, og resultatet kan bli høyst uvisst.

I planen er den søndre delen av Hovsmarka, den minst attraktive, bevart til friluftsområde. **Men den *søndre delen av Hovsmarka er lettest tilgjengelig. den ligger nærmest både Follum og Hov Industriområde, og vil være mest naturlig å ta i bruk til industri.***

Planbeskrivelsens landskapsmodellering i kapittel 7.13 er meget interessant. Den visualiserer et *enn det som er regulert til friluftsmål i planforslaget.* Her er Hovsmarkas største morenerygg med Kommunens vanntårn faktisk er bevart. *Dette området utgjør kjernen i Hovsmarkas løypeanlegg.* Det er den **sentrale delen av Hovsmarka som er det mest verdifulle, med sine asfaltløyper og naturlige terreng** adskilt fra gamle Tyrimyra fyllplass som er det mest verdifulle og **som må bevares for idrett- og friluftslivet.** Her ligger også ski- og bueskytternes standplass. **Det er dette, og ikke en planlegging av industri kun i en retning ut fra Follum som må danne en grunnstein i planarbeidet.**

Ringerike Kommune kan ikke vedta foreliggende planforslag grunnet manglende medvirkning i planprosessen for berørte, valg av for lite planområde for en områdeplan og for dårlig fokus på bevaring av regionens mest velutviklede bynære idretts- og friluftsområde.

Planprosessen må fortsette, og planområdet må gjøres større. Planområdet må utvides med området vest for Begna, inkludert Kihlemoen må innlemmes i planområdet. Industrien forventes å skissere *alternativer for egen industriutvikling i planarbeidet*. Hittil har de ikke vært opptatt av dette, men snarere av å utvikle alternative friluftsområder i stedet.

Ideen med planen er å skape et klyngemiljø med basis i gamle Follum. Det er fortsatt en god ide, men spesielt i en områdeplanlegging skal det være mulig å klare å tenke i mer enn *en* retning i et så viktig anliggende. Vest for dagens Treklyngen Områdeplan ligger faktisk Follum Områdeplan, og en samvirkning med denne er i prinsippet fint illustrert i planbeskrivelsens kapittel 4.13. Det samme må det være mulig å få til i det mer befolkningsfjerne området ves/nordvest for Follum Områdeplan. Dette vi skissere flere muligheter og flere utviklingsalternativer for en så viktig del av Ringeriksregionen.

REKKEFØLGEBESTEMMELSER I REGULERINGSPLAN

Vi vil avslutningsvis bringe et siste aspekt på banen. Det er ikke tilfeldig at det ikke er gitt private bedrifter myndighet til å utarbeide områdeplaner. Av og til har foretak og bedrifter en lei evne til å gå konkurs. Da er det ikke mye hjelp i avtaler om flytting av anlegg «tilsvarende dagens standard».

Hvis Hovsmarka en gang i framtiden skal omformes til industri uten plass for dagens større idrettsanlegg i området er minstekravet Kommunen må sette i en «områdeplan» et krav til rekkefølgebestemmelse. Det må stilles krav om godkjent plan av Norges Idrettsforbund for nytt ski- og bueskytteranlegg i planbestemmelsene før det gis byggetillatelse til første bygg eller anlegg i reguleringsplanområdet. Dette er i realiteten også foreslått allerede av Ringerike O-lag og IL Fossekallens tidligere høringsuttalelse.

For Hovsmarka Fellesanlegg

Vetle Vollheim

Whenke Grønli

Kjell Ove Nesheim

Hønefoss Bueskytterklubb

Ringerike Helsesportlag

Hønefoss Skiskytterklubb